

інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки», який був прийнятий у 2007 р., визначає одним з головних пріоритетів державної політики України прагнення побудувати інформаційне суспільство, яке орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток. Згідно з цим Законом, інформаційне суспільство – це суспільство, в якому кожен може створювати й накопичувати інформацію і знання, мати до них вільний доступ, користуватися та обмінюватися ними для можливості повною мірою реалізувати свій потенціал, який сприятиме суспільному й особистому розвитку та підвищуватиме якість життя [1, с. 144].

В інформатизації суспільства є й негативні сторони, зокрема: втручання в приватне життя (несанкціонована електронна пошта, реклама, віруси); інформаційна криза; відірваність тих, хто занадто захоплюється інформаційними технологіями, від реального життя [6]; поширення засобами масової інформації культу насильства, жорстокості; комп'ютерний тероризм. Держава повинна вживати заходів щодо безпеки інформаційних джерел.

Таким чином, на теперішній час майже кожна особа пов'язана з інформаційними технологіями, інформатизація не залишила осторонь жодної сфери соціальної активності: від повсякденного життя до міжнародних відносин, від сфери дозвілля до виробничих відносин. Тому становлення інформаційного суспільства є неминучим і необхідним. У Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки» зазначено, що однією із стратегічних цілей у цьому напрямі є розвиток національної інформаційно-комунікаційної інфраструктури та її інтеграція до світової інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Терещенко С. Нормативно-правові аспекти становлення та розвитку інформаційного суспільства в Україні /С. Терещенко// Молодь і ринок. – 2015. –№ 11. – С. 142 – 146.
2. Мойсеев М. М. Інформаційне суспільство. Шлях України / М. М. Мойсеев. – К. : «Відродження» та ПРООН, 2004. – 309 с.
3. Інформаційне право (2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : jure.in.ua/tema-2-informatsijne-susplstvo/.
4. Мукомела І. Інформаційне суспільство та його ознаки: теоретико-правовий аспект/ І. Мукомела // Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. – 2015. – № 2 (81). – С. 130 – 135.
5. Гриценко О. Проблеми інформаційної інтеграції та становлення інформаційного суспільства / О. Гриценко // Вісник Львівського університету. – 2004. – № 25. – С. 123 – 129.
6. Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація : навч. посіб. / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. – К. : Слово, 2005. – 400 с.

Курсант 2-го курсу ННІ № 1 НАВС (Відділ спеціальної і фізичної підготовки)

**Дудко Анастасія Геннадіївна
ФОРМА ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ**

Вибір форми держави залежить від багатьох факторів: історії, традицій, ментальності народу; рівня розвитку демократії суспільства і держави; економічних, ідеологічних, соціальних та інших внутрішніх, а також зовнішніх факторів.

Згідно зі ст. 1 Конституції нашої держави Україна є демократична держава. В ст. 2 вона проголошується унітарною державою, а у ст. 5 – республікою [1].

Розглянемо кожен з елементів форми держави України більш детально.

Республіка – це форма державного правління, в якій державна влада належить виборним органам, які обираються на певний строк громадянами-виборцями або формуються загальнонаціональними представницькими (виборними) установами[2, с. 47]. Одна з основних ознак демократичної республіки полягає у виборності і періодичній

змінюваності складу вищого органу законодавчої влади та глави держави (президента).

Республіканська форма правління нашої держави не є випадковою. Сучасні держави в переважній більшості є республіками: президентськими, парламентськими або змішаними (президентсько-парламентськими чи парламентсько-президентськими). В кожній з видів республік статуспарламента та президента є неоднаковим.

В Україні Конституційний склад Верховної Ради – чотириста п'ятдесят народних депутатів України, які обираються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. Президент же обирається громадянами України на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років.

Відповідно до змісту Конституції наша держава за своїми основними рисами вважається парламентсько-президентсько республікою, оскільки:

1. Кабінет Міністрів України відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України.

2. Прем'єр-міністр України призначається Верховною Радою України за поданням Президента України.

3. Кандидатуру для призначення на посаду Прем'єр-міністра України вносить Президент України за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України або депутатської фракції, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України.

4. Міністр оборони України, Міністр закордонних справ України призначаються Верховною Радою України за поданням Президента України, інші члени Кабінету Міністрів України призначаються Верховною Радою України за поданням Прем'єр-міністра України.

5. Прем'єр-міністр України керує роботою Кабінету Міністрів України, спрямовує її на виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої Верховною Радою України.

6. Верховна Рада України може прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України, що має наслідком відставку всього складу Кабінету Міністрів України[1].

Таким чином, Верховна Рада України в порівнянні з Президентом України має більше повноважень по формуванню Кабінету Міністрів України, який підконтрольний і підзвітний саме парламенту нашої держави.

Характеризуючи Україну як унітарну державу, необхідно зазначити, що наша країна є єдиною та соборною в політичному, економічному, соціальному, культурному (духовному) та інших відношеннях. Вузловим моментом єдності держави є її територіальна цілісність. У Конституції щодо цього зазначається, що територія України у межах існуючої кордону є цілісною і недоторканою [1]. В межах України немає інших утворень, наділених ознаками суверенітету, правом самостійно вступати у відносини з іншими державами, а також правом виходу зі складу України.

Необхідно зазначити, що тривалий час у ході підготовки Конституції України перед нашою державою стояла проблема вибору форми державного устрою. Академік В.В. Копейчиков брав активну участь у цьому процесі оскільки був одним із членів робочої групи по підготовці проекту Конституції і неодноразово зазначав, що пропозиції щодо федералізації України, поділу на землі за рахунок об'єднання ряду областей, були відкинуті.

В сучасних умовах, коли наша держава і суспільство, економіка й культура переживають кризу, вкрай необхідне об'єднання на загальнодержавному рівні всіх ресурсів і зусиль. До того ж федералізація держави вважається доцільною лише тоді, коли вичерпані можливості місцевого самоврядування та інших регіональних інститутів. В Україні нині ще відбувається процес становлення системи місцевого самоврядування та інших регіональних інститутів (місцевих органів виконавчої влади, різноманітних асоціацій місцевого самоврядування тощо).

Характеризуючи форму державного режиму нашої країни, доцільно зазначити, що на найвищому конституційному рівні проголошено, що народ є єдиним джерелом влади і здійснює її безпосередньо (шляхом виборів, референдумів тощо) та через органи державної

влади та органи місцевого самоврядування. Також виключно за народом закріплено право визначати й змінювати конституційний лад України.

Першочергове значення у становленні України як демократичної держави має порядок формування державного апарату, зокрема порядок виборів до органів державної влади та інші засоби їх формування.

Ряд органів державної влади України формується окремо представницьким органом державної влади – парламентом України чи Президентом України або спільно, за взаємною участю (за поданням, згодою одного органу державної влади щодо іншого, на паритетних засадах тощо). Наприклад, Президент України призначає на посаду та звільняє з посади за згодою Верховної Ради України Генерального прокурора, судді Конституційного Суду України (18 суддів) призначаються Президентом, Верховною Радою та з'їздом суддів України на паритетних засадах (по шість суддів) [1].

Представницькими органами місцевого самоврядування є сільські, селищні та міські ради. Районні та обласні ради представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст.

Важливою ознакою демократичного державного режиму є також принципи діяльності державних органів та засади здійснення державної влади в цілому. Наприклад, гласність, відкритість роботи Верховної Ради України та інших органів державної влади, періодичність сесій і пленарних засідань парламенту, системність роботи інших органів державної влади тощо.

Підводячи підсумок, необхідно відзначити, що за формою державного правління Україна є демократичною змішаною (парламентсько-президентською) республікою, за формою устрою – унітарною, а за формою державного режиму – демократичною державою [3, с. 19–21].

Список використаних джерел:

1. Конституція України / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.
2. Теорія держави та права: навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова та ін.]; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К.: НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
3. Теорія держави та права: [навч. посіб. для підготов. до атест. здоб. вищої освіти] / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова та ін.]; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К.: НАВС, Освіта України, 2017. – 116 с.

Завідувач кафедри теорії держави та права НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Завальний Андрій Миколайович

ПРАВОВА УНІФІКАЦІЯ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Перш ніж розпочати аналіз такого явища, як правова уніфікація в судовій практиці Європейського суду з прав людини, на нашу думку, необхідно описати та зрозуміти термінологію наведену у назві доповіді адже вона становить основу, фундамент та є відображенням діалектики державно-правової дійсності та її проявів. При цьому поняттєво-категоріальний апарат теорії держави та права не може бути незмінним, раз і назавжди сконструйованим. Він не лише все більш глибоко відображає діалектику свого предмета, але і сам трансформується на цій основі: в нього включаються нові правові категорії, змінюється зміст понять, що раніше сформувалися, зникають поняття, котрі себе вичерпали.

І. Отже, значення терміну уніфікація в тлумачних словниках пояснюють, як зведення чого-небудь до єдиної форми, системи, єдиних нормативів [1, с. 636]. Під уніфікацією в праві – одним із видів уніфікації (від лат. unus [uni] – один та facere – робити) – розуміють процес приведення державою існуючого права до єдиних засад, усунення розбіжностей і надання одноманітності правовому регулюванню подібних або близьких видів суспільних